

3.50 zł. (zagra-
nicą 6.50 zł.) | P.K.O. 61.553. | Cena egzem. 15 groszy

Kino „Zagłębie”
JUTRO 3577
Na Zachodzie bez zmian

Prawda o powstaniu górnośląskim.

„WYBRYK” KORFANTEGO.

Został skonfiskowany artykuł sen. Korfanteo w „Polonii” poświęcony pamięci Nieznanego Powstańcy Śląskiego. Jego wotum jest siłą do duchowo-moralnym. Donoszę o tem w następnym numerze pisma sen. Korfanty.

Zakończyłem artykuł wezwaniem, że musimy dążyć do zbudowania takiej Polski, jaka przyswilała naszym oczom ilustracje powstania. Wydaje mi się, że jaśniej było, ja, który przed dziesięć laty też byłem w szeregach, a nie śmierć dla Polki i zbrodnia śląska. Mógłbym, miałem prawo to uważyć wypowiedzieć.

Sąd grodzki w Katowicach wczoraj przez mój artykuł zajął i „Polonia” ukazała z dzielnymi białymi planami. Nie chce krytykować tego zarządzenia. Komunikuje tylko czytelnikom naszym, że zdaniam Śądu katowickiego dopomnieli się „świeżego wybruku”. Fakt ten ma być nam siche i naswieśla jakrawo nasze życie publiczne.

„Głos Narodu”, omawiając uroczystości śląskie, w czasie których celowo netyko pomjano Korfanteo w uroczystości, ale zablokowano i starano się dowiedzieć, że przywrócić, Śląska Polsce to nie zasługa Korfanteo a „Borelowskiego” (Grażynskiego) pisze:

Chyba bowiem nie wyobrażaj sobie pp. senatorzy, że „zdolni” przeobrażają się pp. z łaski Niemców. I chyba nie sądzą, że ta „koronacja”, która się w Katowicach odbyła, jest w Polsce, w tym, co ona ma nam, smakiem, wrznięciem, spełnieniem się, nieakt. Chyba nie sądzą, że historię można przez kreski jednym jawieniem powiedzieć lub jako celom referentem. Wszak, co to byłoby w Katowicach, rozbik przez złość i na Polskę. Doskonale wiedz o tem ludzie w Polsce, a szczególnie na Śląsku. Dlatego jest, że przekożano, że „świeżego wybruku” nie zioła zachwiał tem zaufaniem, które ma lud śląski do swego Wodza.

Wobec tego jedynym powodem, aby te wysiłki sanacji. Były jeszcze szkodliwymi. Jesteśmy w trakcie otwartej spory z Niemcami o nasze granice zachodnie. Czy arrangement uroczystości katowickiej zniży nie sprawę z tego, co znamy zaanastawienie takiego patriotyzmu przed oczami Niemców, jakie oglądali w nich, sobotę i niedziele? Czy się nie dzieje nie tylko następstw płynących z odłączeniem od uroczystości mas ludowych skutkiem tego, że odłączenie ich było?

JAK BYŁO W RZECZYWISTOŚCI.

Odpowiedź na ataki podjadków sanacyjnych na Korfanteo, czynnie niefolujących historię jest to artykuł „Polonii” — pisma przez Wojciecha Korfanteo, w którym m. in. mówi:

Gdy po plebiscytm mi niezupełnie zaufania, nie mi donosić o rozbiciach i zaprzeczeniu członków komisji międzyojazniwej o do naszych granic, gdy na podstawie własnych informacji źródłowych przekonywałem się, że Angley i Włost chcą nam przydzielić tylko powiaty: Rybniki, Pszczynski i skrawek Katowickiego, hylem zmuszony poprosić do siebie do hotelu Louisa p. Mielżyńskiego i wczoraj go, by się przegłował do ostateczności. Przy tej rozmowie był obecny p. marszałek Wolny, dr. Dąbrowski i inni. Było to około 24-gorę 25-go kwietnia 1921 r. Poprosiłem wtedy p. Mielżyńskiego o przedstawienie mi stanu sil w ludzich, broni i amunicji i przedłożenie mi planu kampanii.

W pierwszych dniach maja miała zjednywać na posiedzeniu w Londynie Rada Wązowska między innymi o podziale śląska, na podstawie propozycji Międzyojazniwej Komisji w Opolu. Wiedziałem, że będą dwie propozycje, jedna krzywdząca nas wiośno-angielska, druga radowa. Czekając na dokładne informacje o treści tych propozycji i terminie ich wysłania do Londynu. Liczyłem się z tem, że sprawa granic śląska może przysięć na porządek dziennej w Londynie około 3-go maja. Potrzebnych danych miał mi dostarczyć p. konsul generalny Daniel Kępczyński. Dnia 29 rano dał mi znać, że w ten sam dzień popołudniu Komisja Międzyojazniżna wykończy swoje propozycje, które wieczorem mają odejść do Londynu. Zapowiedział, że tego samego dnia dostarczy mi szczegółowych i definiowanych informacji w uwidnionym kierunku. Miejscem tym był najpóźniej s. p. Komisarza Niegolewskiego Czarna Jas w pow. Lublińskim. Tam się też udałem. P. Kępczyński przyjechał do Czarnego Lasu o godzinie 1-giej w nocy z 28 na 29 kwietnia i przedłożył szczegółowe informacje. Na podstawie tych informacji trzeba było rozpoznać powstanie najpóźniej w nocy z 2 na 3 maja, aby wiadomość wywarła swój skutek w Londynie. Z Czarnego Lasu wróciłem do Bytomia o godzinie 4-rano i natychmiast zjechałem do pracy. Treścią było na wszelki wypadek uporządkować archiwum i zabezpieczyć tajne dokumenty, zwołać posiedzenie przewidywanej partji politycznej i zwołując zwołujących, rozgłaszając odzw.

i manifesty do ludu.

W dniu 30 kwietnia zwołałem na wspólne posiedzenie do „Lounia” sejmów wydziałów Komisarzy Plebiscytowych, wydziałów partji politycznych i zgłasków zawodowych, oraz przedstawili sily zbrojne w osobie p. Mielżyńskiego, który sprządał z sobą jeszcze kolegę, którego nazwiska nie pamiętam. Nastroj był nader poważny. Każdy zdawał sobie sprawę z doniosłości chwili i odpowiedzialności. Zdobniłem przedstawili obraz sytuacji politycznej, domagającej się decydującego kroku. Zakończyłem wnioskami rozpoczęcia ruchu zbrojnego i strajku generalnego. O słas sil zbrojnych i ich zaangażowaniu w broń i amunicję referował p. Mielżyński. Dyskusja była krótka, ale poważna. Zarządzeniem głosowania. Wszyscy wypowiedzieli się za rozpoczęciem powstania i strajku generalnego. Widziałem straszy dalszych, którzy ze sobą w oku podnosili ręce. Bo to byli ludzie, którzy mieli pościć na pole śmierci swe dzieci, swych najbliższych, swych towarzyszy. Ale żywo odzwajując swoje zła

zanie z celowia, której na imię Ojczyzna, rzali się zobowiązani do wszelkich ofiar. Termin wybuchu oznaczono na noc z 1 na 2 maja, lub na dzień następný, zależnie od tego, jak zdołał rozpowszechnić potrzebne wiadomości o krzywdzącej propozycji granicznej wiośno-angielskiej.

Prawda, która nasza zreszła od pierwszych chwil, jest zawsze prosta i jasna, a wszelkie spóźnione i poprawiaczy historii nigdy się nie udają, że zaś była różnica między muiej odpowiedzialnymi działaczami w powstaniu górnośląskim a Wojciechem Korfantem, to też oddawna wiadoma. I Bogu dzięki, że była, bo rozważnie kierownictwo Korfanteo, w stanie rzeczy bardzo poważnym wobec ślania władzy międzyojazniżnej na Górnym Śląsku, zapewnił pomysłny przebieg sprawy.

Krem CAZIMI
•METAMORPHOSA•
rodzajnie usuwa piegi
i odgru zmarszczki i inne wady cery.

Przeciw rządowi republikańskiemu Rozruchy w Maroku hiszpańskiem.

LONDYN, 5.5. Według doniesień z Tetanu, w Maroku hiszpańskim wybuchły poważne rozruchy, zwrócone przeciwko rządowi republikańskiemu w Hiszpanji. W szeregach miejscowości do zdołał do walki, są liczni zabici i ranni.

W Dor Rifien wyznaczono chorągiew o barwach monarchistycznych. Wyseki komisarz wysłał z Centy pułk krajowych wraz z trzema kompanijami hiszpańskimi, które otrzymały Dor Rifien. Po otrzymaniu posiłków wojska rządowe zdobyły placówkę, lecz 600 zbrojonych legionistów uciekło do inbyłców w góry.

Wypadki te wywołały wielkie wzruszenie wśród ludności tubylczej. W Tetuanie ogłoszono strajk generalny. Wszelkie sklepy są zamknięte. Delegacja 5000 strajkujących zamknęła dwonaprzeciwko na robotników krajowców z Hiszpaniami, 8-godzinnego dnia pracy, zasiłków dla bezrobotnych itd.

W czasie przyjęcia delegacji przez wysokiego komisarza gen. San Jurzon, demonstranci wybili szczyby w pałacu zar.

Miejszajcy w Berlinie mahomietanie obchodzili 28 kwietnia święto I ul - Adna. Powyższego zdjęcia dokonano przed berlińskim muzeum. Na przedzie widzimy synów maharadż z Bahadur, przebywających na studiach w Europie.

Węgiel polski

NA RYNKU SKANDYNAVSKIM

KATOWICE, 5.5. Przemysł węglowy na Śląsku otrzymał w styczniu węgla, naszego z rąk importowych, węgla, najwięcej organizacji importowej, węgla Danji, Szwecji, Norwegii i Finlandji propozycje, zmierzające do regulowania zbytu węgla polskiego na te rynki. Jest to ważny fakt, abowiem wciel nas zdobywa przez to niejako formalne prawo do rynek skandynewskich.

Propozycje importu węgla skandynewskich dała Komisja Węglowa ogólna polska w Katowicach.

U nas inaczej NIZ W CZESCHOSŁOWACJI.

WARSZAWA, 5.5. (Tel. w.) Radę Czeskosłowacką, której niedawno podpisał umowę o pożyczkę zagraniczną w wysokości 50 mil. dol., rokuje obecnie z finansami amerykańskimi o pożyczkę 20 mil. dol. Polska ta miałaby być zaciągająca na tychże warunkach co poprzednio, tj. opierającą w wysokości 3 proc. a kurs emisyjny 95 proc.

Jakże inaczej wyglądają warunki polskiej, której Polska zacięgnęła pod rządami sanacji jettami.

Echa mowy Hoovera W ANGII.

LONDYN, 5.5. Cula prasa angielska omawia szczegółowo mowę prezydenta Hoovera, wypowiedzianą na kongresie parlamentarnym izb handlowych.

Organ rządowy „Daily Herald” pokreśla z naciskiem, że Hoover oświadczył się wyraźnie za koniecznością redukcji wydatków. Jest rzeczy jasna, że Hoover w ten sposób co jest w jego mocy, aby doprowadzić do skutku powołanie konferencji rozbrojeniowej, która ma się zebrać w 1932 r. do pomyslnych wyników. W tym stanie rzeczy próby odraczania konferencji skazane są na niepowodzenie.

Prasa w Rosji sowieckiej jako potężny środek propagandowy.

MOSKWA, 5.5. Obecnie przeprowadza się w Rosji sowieckiej dokładną prasy, mającą na celu nadanie prasy sowieckiej bardziej jeszcze rewolucyjnego i bojowego charakteru, zwolnienie poszczególnych gazet z różnymi środowiskami robotniczymi i propagandą czytelnictwa.

Z ogłoszonych przy tej okazji sprawozdań dowiadujemy się wielo ciekawych danych o stanie tego napojeni.

Obecnie w ZSSR wychodzi 252 gazet centralnych, okrogowych, około 1100 regionalnych i blisko 2 i pół tysiąca lokalnych gazet fabrycznych i wiejskich.

Statystyka ta nie obejmuje wszelkiego rodzaju „ gazet ściennych”, posiadających duży nakład. Istnieją one dżedzińsetki w każdej instytucji i każdym przedsiębiorstwie fabrycznym, ale w każdym domu komunalnym, a nawet we wszystkich szkołach, nie wystarczają szkół powszechnych.

Codzienny nakład gazet wynosi zgóra 27 milionów egzemplarzy i w stosunku do r. 1915 wzrósł trzykrotnie. Same „Iz wiestie” drukują codziennie półtora miliona egzemplarzy. Zwiększyła się również prasa przerwowej armji, nakład dzienny centralnych gazet wojskowych wynosi około 1 miliona egzemplarzy, z tego 450 tys. przypada na popierane wydawnictwo „Na straży”, prócz tego gazety wojskowe istnieją w każdym prawie pułku, a nawet w niektórych kompaniach. Ogółem statystyka wykazuje, że obecnie przebiega 9900 gazet komunistycznych i około 1300 gazet pułkowych. Prasa wojskowa posiadała na zgóra 120.000 korespondentów własnych. Prasa periodyczna na natomiast mniej około 2 milionów korespondentów z poster i robotników, komunistów i komunistów.

Skazanie J. Wielopolskiej I. P. STYCZYŃSKIEGO.

Sąd okręgowy w Warszawie rozpatrzył sprawę p. Johana Wielopolskiej, oskarżonego wespół z p. Wojciechem Styczyńskim, o obrzanie magistratu Warszawy, w artykule p. t. „Kontrola magistratu w kinach”. P. Wielopolska napisała tam, iż „dziury i wyboje, to wieprze odbicie mojej na szczyt magistratu”, oraz że „w innym sensie zabiegali podziemnymi ludźmi i grabieżcami kontrolować w mieście”. P. Wielopolska oraz p. Styczyński otrzymali po miesiąc więzienia.

TRUDNOŚCI „PIATILETKI”

Można się sprzeczać, czy głośny plan rozwoju przemysłowego Rosji, zwany „piatiletką”, jest w istocie jakiegos gigantycznym przedsięwzięciem, niewidzianem w dziejach, czy też, odwrotnie, jak to coraz częściej podnoszą znawcy przemiołu, jest on tylko planem przemysłowania Rosji (co jest już nie do sporna od czasu słynowych postępów normalnych państw, kapitalistycznych), tylko dla celów propagandowych roztępiem do rozmiarów jakiegoś „nadludzkiego” samierzenia. W każdym jednak razie bynajmniej nie jest dla nas tęczą obojętną, czy i w jakim zakresie uprzemysłowienie Rosji postępuje naprzód, choćby to nawet miały być znane powoli i niezabawnie wszelkich cech nadzwyczajności. Dlatego też ostatnie wiadomości, jakie nadszły o wynikach osiągniętych przez Sowiety w końcu r.ub. i na początku r.b. są niewątpliwie interesujące.

O ile można polecać na „statystykach” boleszwickich, postępy tego pięcioletniego planu uprzemysłowania Z.S.S.R. w ciągu pierwszego roku wykonania były dobre. Już jednak rok 1929-50 zaczął w wynikach swych od planu odbiegać. Planowane w tym roku powiększenie produkcji przemysłowej o 51 proc., osiągnięto powiększenie o 54 proc. Włączono do tego roku kwartał od 1 października 1950 (rok gospodarczy Z.S.S.R. zaczynał się w dniu 1 października) do 1 stycznia r.b., ale osiągniętych wyników nie osiągnięto. Wydobycie węgla w „Donbasie” (Zagłębiu Donieckim) dało w kwartale tym zamiast prelimitowanego 16 mil. ton, tylko 10 milionów. Produkcja metalurgiczna wykazała odchylenie od prelimitowanego planu o 20 proc. Uderzono na alarm i ogłoszono rok 1951 za „decydujący rok piatiletki”.

W rezultacie są w dalszym ciągu nieopieczniające. Wydobycie węgla w „Donbasie” spada dalej. W styczniu r.b. wydobylono 72,8 proc. wydobycia, prelimitowanego w planie, w lutym — 58,5 proc. Dwa pierwsze dekady marca dały nieco mniej, niż 54 proc. prelimitarza. T. zw. „apiadnieńskie” (pięciopodnie) zwyżka) dawać miała przeciętnie 91,2 tye. ton, natomiast pierwsze „piatiodniowe” kwietnia — 518 tye. ton. A przecież „Donbas” jest podstawą produkcji węglowej Sowietów (ok. 75 proc. ogólnej produkcji). Na innych odcinkach produkcji tej — na Uralu, Syberji i t.d. spadki produkcji jest jeszcze silniejsze.

Rezultat tych trudności węglowych odbija się na całym przemyśle. W Niemczech „Za indusrializację” z d. 18 marca r.b. podano, iż zakłady Dniepropietrowskie im. Dzierżyńskiego w dniu 5 marca miały zapas węgla... na 4 godziny, a zapasów węgla — na 10 godzin. Metalurgia cała w 1951 ro

ku pracuje poniżej planu. W styczniu r.b. wyprodukowano etala 73 proc. prelimitowanej produkcji, surowiki — 72 proc., żelaza walcowanego — 68 proc. W lutym było jeszcze gorzej. Produkcja stali spadła do 55 proc. prelimitarza, surowiki — do 55 proc., żelaza walcowanego — do 55 proc. Przypuszczając to samo „Za indusrializację” z d. 11 marca. A przecież, podług prelimitarza na 1951 rok, produkcja stali ma się w roku tym powiększyć o 55 proc. w stosunku do produkcji z roku 1929-50, a w surowce i żelazie walcowanym wzrosnąć ma wyniesie — 54 proc. i 54 proc.

Alco co można powiedzieć o jakości produkcji? Konferencja dyrektorów przemysłu metalurgicznego, stwierdziła, iż w kwartale od października do grudnia r. ub. jakość produktów metalurgicznych pogorszyła się bardzo. Coraz gorzej przebiegała się sprawa wydajności pracy. Fabryka traktorów w Czelnobinsku miała produkować dziennie 225 traktorów, a nie produkuje obecnie nawet 110, t.j. tylko połowę.

Powstały w Rosji paradoks, o którym niedawno wspominał w mowie przewodniczący „Gosplana” (Komisji planów gospodarczych), p. Kujbyszew. Przeprowadza się, mianowicie, wszelkie udoskonalenia techniczne i zwiększa się rozmiary siłowego kapitału w przemyśle, ale produkcja bynajmniej nie zwiększa się proporcjonalnie do wkładów. Kapitał stały przemysłu sowieckiego wzrósł w ciągu roku 1950 o 20 proc., a w przemyśle ciężkim nawet o 35 proc. Produkcja podniosła się załedwie o 9,8 proc. Wydobycie węgla, mimo mechanizacji, w styczniu r.b. było załedwie o 5 proc. wyższe od wydobycia w styczniu r. ub. w lutym zaś spadło w stosunku do lutego r. ub. Ponadto, w tym samym okresie, kapitał stały o 50 proc., ale produkcja wzrosła tylko o 14 proc. W marcu r.b., jak podaje „Za indusrializację” z d. 19 marca, produkcja przemysłowa spadła poniżej poziomu marca r. ub.

Niewątpliwie główną przyczyną jest tutaj to, co p. Kujbyszew nazywa „brakiem organizacji pracy”, a co, w gruncie rzeczy, jest tylko słownym wyczerpaniem się sił i nerwów robotnika sowieckiego. Tutaj diagnoza jest pewna. Jak jednak w takim razie oceniać samą „piatiletkę”?

Wydaje się, iż nie należy jej nie doceniać, ale wystrzegać się trzeźwej jej przeceniania. Uprzemysłowienie Sowietów idzie podobną drogą, jak uprzemysłowienie Niemiec, państw zachodnich. Są miejsca pewnego powodzenia, są i braki. Sama „piatiletka”, t.j. plan rozwoju przemysłu jest, jak wiadomo, terminem nie gospodarczym, lecz propagandowym.

M. N.

Przyspieszenie biegu pociągów z dniem 15 maja.

Z dnim 15 maja wchodzi w życie nowy, wycenny rozkład jazdy pociągów osobowych, który zakłada tymczasowe porządkowanie wykorzystania niedooceniajanie warunków przebiegu w większej liczbie kolejowych pod względem niepełności towaru i zaopatrzenia w tabor. W celu zwiększenia szybkości pociągów osobowych, jeżeli dotychczasowy przebieg ogólny wszystkich pociągów ruchu osobowego. I zn. czas jazdy wozów pociągów, w szczególności 4286 godzin i 58 minut, to w nowym rozkładzie zmniejszono ten czas do 3847 godzin i 50 minut, czyli o 17 dni, 4 godziny i 2 minuty. W związku z tem przeciętna szybkość handlowa (wraz z postojami) pociągów osobowych wzrosła z 55,5 km na godzinę na 57,1 km.

Wynik ten osiągnięto zarówno przez ogólne zwiększenie szybkości biegu pociągów, jak też przez skrócenie postojów. Dziennym uśrednionym jest również wprowadzenie nowego terminu pociągów osobowych, t.j.

W przyspieszeniu, o znaczenie większej szybkości, niż dotychczas, pociągów osobowych, a bez dodatku za to spowolnienia, pobierany w pociągach pociągów. W pociągach tego ostatniego typu, pospiesznych, szybkość przeciętna będzie na szereg linii dochodziła do 100 km na godzinę.

Przyspieszenie ruchu pociągów zostało przeprowadzone nie we wszystkich dystryktach kolejowych równocześnie. Pierwsze miejsce zajmuje w tym względzie zachodni dystrykt, na której terenie obecnie czas biegu pociągów wynosił 14 proc. na siebie dystrykt poznania 15 proc., warszawska 9,8 proc., łódzka 9 proc., gdańska 8,7 proc., wileńska i łódzka 8,5 proc., krakowska 5,9 proc.

Poza przyspieszeniem biegu pociągów nowy rozkład wprowadza również szereg nowych połączeń komunikacyjnych, czyniących zasadę odciążania dawno potrzebom.

LUX do prania delikatnych materiałów

Lux stania! Łagodna i obfita pianą płatków Lux usuwa wszelki brud, nie niszcząc tkanin.

Kolory, materiały, ręce chroni łagodna pianą płatków

LUX

Sodalicja Marjańska organizacją „antypaństwową”.

— Jak się dowiaduje, Katolicka Agencja Prasowa w Białymostku, w gimnazjum państwowym im. marszałka Piłsudskiego, miał miejsce następujący wypadek: Prefekt gimnazjum ks. Antoni Zowski, chcąc założyć na prośbie uczniów Sodalicję Marjańską, zawinął mił o tem p. Wacława Kwapińskiego, dyrektora wymienionego gimnazjum. P. dyrektor odmówił swego zezwolenia, motywując swą odmowę tem, że Sodalicja Marjańska sprzeczna jest z kierunkiem wychowania państwowego (!).

Bodaj, że jest pierwszy wypadek, kiedy dyrektor gimnazjum państwowego w Polsce w swojskie gorliwie

eposów broni wychowania państwowego przed rzekomym „zaburzeniem” wpływami Sodalicii Marjańskich. Dotychczas nikomu nie było wiadomo, aby Sodalicja Marjańska kadykolwiek występowali przeciwko interesom państwowym Polski. Co znaczy podobne zarzucenie p. Kwapińskiego? — zapytuje poruszona opinia Katolicka Białeostocka. Sądymy, — pisał KAP, że kuratorium warszawskie dążyła te sprawie wkrótce załatwić, usunie owe nieporozumienia i, jak w setkach innych gimnazjów polskich, tak i w gimnazjum im. marsz. Piłsudskiego młodzież katolicka będzie mogła się zrzucić w Sodalicji Marjańskiej.

Ciężki kryzys w teatrach polskich.

Mamy do zanotowania pociągający się w ostatnich tygodniach kryzys teatralny na scenach polskich. Jego ostatnim wyrazem jest gwałtowne próby uleczenia teatrów miejskich warszawskich przez projekcję ich fuzji z teatrami Szyman. Obecnie przynajmniej się nie wyodrębni z gospodarki miejskiej w osobne przedsiębiorstwo.

Bardzo że mają się teatry miejskie Łwowa, w których w dniach najbliższych zanosi się na strąk. Artysty i personal otrzymali gazy tylko do 15 kwietnia i przeżyłość przedstawia się dla nich w najczerniejszym barwach. Dyr. Czapelski liczy na subwencję ze strony gminy, którą pozwolił teatrom przeżyć do końca bieżącego sezonu.

Teatry łódzkie przeżywają również kryzys. Jako wyjście z tej sytuacji

radny miejski, P. Smolk proponuje wydzierżawienie teatrów ZASPowi. Losy teatrów łódzkich wobec przedwczesnej rezygnacji dyr. Adwentowicza są już od paru miesięcy w zawieszaniu; idzie więc o zorganizowanie gospodarki racjonalnej i na sezon przyszły.

W Katowicach na zebraniu Tow. przyjaciół teatru polskiego uchwalono, że wobec znacznego zmniejszenia subwencji państwowej i wojewódzkiej w sezonie przyszłym teatr będzie mógł być prowadzony pod warunkiem, że artysty zgodzą się na obniżkę gazy i 10-miesięczny kontrakt. Gdyby artysty nie zgodzili się na te warunki, trzeba będzie zamknąć teatr i operowy i operetkowy i prowadzić tylko dział dramatyczny.

Aleja ściepnych głów komunistów chińskich.

Z Szanghaju donoszą, że wojska rządowe Kuo - Min - Tungu okazywały w zachodniej prowincji Hupeh znacznie silny opór, wywołując z pod parą która były pod dowództwem komunistycznego Ho - Lunga, autorowego handlu.

W ten sposób zlikwidowano również niebezpieczeństwo komunistyczne w tej prowincji. Wojska rządowe straciły przeszło 1800 czerwonych Chińczyków z bandy Ho-Lunga.

Głowy straconych rozwieziono na sznurach między słupami telegraficznymi po obu stronach drogi.

Koziarna dekoracja, mająca podziwiać odstraszać na innych strażnicach, przez głowę rozstawionych w rowach — adycja była dopiero bez tych dniach.

Głowy załadowano na kilka ciężarówek i wywieziono następnie w pole, gdzie zostały wrzucone do wspólnej mogiły.

EPİLOG NAPADU NA K. Z.

przed sądem grodzkim w Sosnowcu.

Wczoraj sąd grodzki w Sosnowcu rozpatrywał sprawę pięciu oskarżonych o napad na lokal redakcji „K. Z.” wziętego do organizowania napadu. W roli oskarżonych wystąpili: Aleksander Tierling, leżący w łóżku, Ludwik Lubas, pracownik Kasy chorych, W. Gurula, robotnik, Bronisław Reydych, pracownik Kasy chorych, Adam Piasecki, pracownik Magistrali.

Cztery pierwsi oskarżeni byli o dokonanie w październiku r. ub. głośnego napadu na „K. Z.”, Piasecki zaś o wydanie odpowiedniego nakazu.

Przypominamy naszym czytelnikom, że w jakiś czas po napadzie L. Lubas ogłosił w „K. Z.” list otwarty, w którym wyrażał na sprawców napadu. W parę dni później Lubas odwołał tę swoją rewelację w „Expressie Zagłębia”, bo, jak się obecnie okazuje, groziło mu poważnymi następstwami, między innymi, utratą posady. Obecnie jednak przed sądem „K. Z.” zobowiązała go na karę przestępstwa, gdzie wykładał p. dr. Gosewskiego, dr. Madereckiego i inni. Następnie Lubas wszedł do bojówki B. B., której robota rozpoczęła się od rozbicia wina Stronnicstwa Narodowego w Domu katolickim, gdzie również był prof. Antoniewicz, znany z innej przedwborczej sprawy sądowej. Po odpowiednim oświadczeniu przez „K. Z.” zobowiązała go na karę oskarżenia Piasecki zwrócił się do Lubasa o znamienny rozkazem:

— Słusz, bierz tych, którzy są i idą i idą w kierunku, co już wiesz! Miał to znaczyć, by dokonano napadu na „K. Z.” Było to 7 listopada, a już, już od godziny 5 popołudniu zaczęła się woda w lokalu Związku Legionistów. Wypito 6 butelek.

W tym czasie Komitet Wykonawczy B. B. W. R. w osobie p. Szarka za pośrednictwem Piaseckiego, O. godz. 7 dokonano napadu. Cześć robotników weszła do lokalu i dokonano zniszczenia, a około 20 zostało na ulicy. Ci czterej to Lubas, Reydych, Gurula i Tierling, mieli nakaz zniszczenia maszyn, aby przynajmniej na jakiś czas „Kuryer” nie przetrzymał. Po tym wydal Piasecki, a potem nakazał, aby trzymać język za zębami.

Mec. Forelle, występujący w imieniu oskarżyciela red. T. Opioły, stwierdził w pytaniach, zadanych Lubasowi, że czterej oskarżeni nie działali z własnej inicjatywy, lecz że wychodziła ona ekwidant.

Na to Lubas potwierdził, że rozkaz dawał Piasecki, głównym jednak oskarżonym był p. Hugo Almsiedzi. Uczestnicy napadu mieli być wynagrodzeni, na co Piasecki dał oświadczenie słowo honoru.

Osk. Tierling nie przyznał się do winy, wskazując, że Lubas był trzykrotnie karany i że jest mordercą. Chodziło w tym o podkopanie zaufania do zeznań Lubasa.

Osk. Reydych i Gurula też nie przyznał się do winy, wskazując, że nie mieli nic wiedzieć, natomiast nie potrafili wytłumaczyć na pytanie mec. Forelle, czemu mogli się powołać na Lubasa, że właśnie na nich wskazał jako na współwinnych.

Okazuje się, że wszyscy oskarżeni są dobrymi znajomymi i nie mieli żadnych do siebie uraz, zatem Lubas w swoich zeznaniach mógł się kierować tylko prawdą.

Osk. Piasecki również wyparł się jakiegokolwiek udziału w napadzie i dowodził, że wogóle nie zna Lubasa. Na to tym przypomniał Piaseckiemu, że nie ma pamięci, jak mu Lubas powiedział, że w sobotę 4. i 5. w dzień

wyborów do Senatu. Jako pierwszy świadek zeznawał red. Oniolo, który opisał przebieg napadu, nastroje w B. B. i co mówiono na zebraniu w Związku Legionistów przed napad na „K. Z.” Jęz. 13 października 1930 r.

Urzędnika administracji „K. Z.”, św. p. St. Opioły, była obecna w pokoju, do którego wpadli następni, i ziemiolowia, poznała z wśród oskarżonych przez Lubasa także Gurulę. Pierwszy wpadł Lubas, za nim Gurula.

Po kierowniku administracji p. T. Barucha zeznał p. H. Almsiedzi, kierownik techniczny akcji przedwborczej B. B. W. R., wiekiem starszy. Swiadek nie wie o napadzie, ani o istnieniu bojówki, wie natomiast o istnieniu t. zw. ochrony wieców B. B. i nie zaprzecza, że oskarżeni do tej ochrony należeli.

Następnie zeznał kom. Hensel i kom. Kocuper. Pierwszy z nich mówił o Lubasie jako o mordercy, na co Lubas przypomniał świadkowi, iż zeznał w komisarzce, że już od sześciu lat nie jest mordercą.

Sw. Helena Lubasowa, żona oskar-

żonego, zeznała, że po ogłoszeniu przez jej męża rewelacji w „K. Z.” przybył ktoś do Lubasów i oświadczył, że jeżeli Lubas nie odwoła to się zemści. Świadek nie poznała przybyłego, bo działało się to w ciemności, gdzie było ciemno.

Osłoni zeznał świadek Sowa, który widział osk. Gurulę, spacerującego przed lokalem „K. Z.” na parę minut przed napadem.

W zamknięciu przewodu sędzia Walewski udzielił głosu mec. Forellemu. Oskarżyciel, stwierdził, że gromyca napad na „K. Z.” dokonany został na cel antagonizmów politycznych, że kierujące się zdrowym rozsądkiem oraz współczynnymi na setki podobnych wypadków, należy dać wiarę zeznaniom Lubasa. Nie miał on w tym żadnego interesu, że tych, a nie innych wskazał jako współwinnych. Sami oni przyznali, że są dobrymi znajomymi Lubasa.

Po wywołaniu słów sędzią Walewski ogłosił decyzję odrzucającą ogłoszenie wyroku do dnia dzisiejszego, godz. 2 popoł.

KRONIKA ZAGŁĘBIA.

KALENDARZYK.	
6	Środa
Dziś Jana Apost.	
Jutro Domicieli M.	
Wschód słońca 4 m. 0.	
Zachód „ 19 m. 5.	

Teatr miejski

W SOSNOWCU.

Dziś w środę o godz. 8.15 wiecz. po cenach popularnych od 250 do 80 gr. SŁUBY PANI PIĘKNA, komedia w 3 aktach Al. H. Fredry. Teatr polskiego humoru, w doskonałym obawie i starannej wystawie, przekała została na premierę bardzo żywotnie i ciekawie. W rolach głównych: Szezer, oklaski i wesołe śmiechy towarzyszyły tej świetnej i zawsze mądrej komedii do ostatniej sceny.

W zwrotku na Niemca w sali Klubu artystów Teatr Miejskiego odgrywa pełną humoru i dowcipu komedję Stefana Kieczyńskiego MIŁOŚĆ, BLIZ CIOŚĆ! Pojemniejsza i 350 do 1 zł.

W piątek — JULIUSZ OSTERWA na cel świętego zemści. REDUTY wstępni w komedji Chaffauva, Fleria i Reya pl. „LAD NA HISTORIA”. Występ ten obudził wielkie zainteresowanie w Zagłębiu, bo też nie wątpliwe sala teatru będzie przepiękna, dokorowa publicznością. Pozostałe bilety na bywać można w składzie mat. pisan. p. Czechowickiego.

W sobotę popołudniu o godz. 4.45 — widowisko szkolne — „SŁUBY PANI PIĘKNA”. W probach komedji w 3 aktach p. I. PIĘKNA PANI PIĘKNA.

Teatr Polski w Katowicach

WZNOWIENIE „CARMEN”.

W czwartek 7 h. m. wznowienie opery „Carmen” z doskonałym już zawsze p. Chodkiewiczem w partii tytułowej. Para ten obśade sławami: p. Lubow, Lewicka, Pionicki, Stepienowski, Petek, Remin, Krupczak, Sieradzki, Szurawski. Operę wyreżował p. Stepienowski, baletu kierownik: Strowska w reż. p. Leszczyńskiego.

REPERTUAR:

Środa dnia 6 h. m. — „Grigi” wyst. M. Marjusz. Czwartek dnia 7 h. m. — „Carmen” (wznowienie) o godz. 19.30.

Piątek dnia 8 h. m. — Teatr niezany.

Sobota, dnia 9 h. m. — Koncert dla szkół o godz. 15.30.

Sobota dnia 9 h. m. — „Kryś Leśniczan-ka” o godz. 19.30.

OPUST W CZELADZI. 8 maja przypada w Czeldzi opust. Jest to dzień św. Stanisława, patrona Czeldzi, która corocznie cze po uroczystym obchodem. W roku bieżącym obchód zostaje przesunięty na niedzielę 10 m.

SOKOŁ W DEFILADZIE. W uświetnieniu sprawozdania z obchodu święta 5 Maja w Będzinie podjemy, że w uroczystościach brał udział liczący uł. Szkoła, której wystąpił w liczbie 40 umundurowanych sokołów i sokoła i własna orkiestra. Do mszy św. służyli także sokoły, a w defiladzie cały zastęp sprawnie maszerujących sokołów zwracał ogłosa uwagę. Wyołując silne wżnienie.

369.

Slacznego

ROBI SIĘ SZTUCZNA LEGENDE!

Orzynamy następujące pismo:

Jak wiadomo, stę wyznawcy z zamianowaniem oddają się tworzeniu i rozczepu fabrykowania legend. W zakresie tym osiągać takie same wyniki, jak i we wszystkich innych dziedzinach, i tworzyć rzeczy sztuczne, sokołowie i wiecie niezgodnie z prawdą. Wiemy oczywiście, jak to w świecie faktów i dowodów, w ogóle, a także, wielka legenda, opowiadanie, dzieło, a także, przynajmniej, obecnie, a także, roznie powstania górnośląskiego, sędzią, ujęcie słabokowac nową legendę, doliczając bobaterskiego wysiłku ludu śląskiego i jego faktycznego wodza. „Sła chętnie” to zamiary zmierzają do ujęć mimo nieblich faktów i dowodów, słałowac prawdę i sobie przypisać uroczoność.

Otoż wśród tych legendarzy i „historyków” znalazł się również i „historyk”, który w „figlarnym” Expressie uł. wykaż, że Korfanti powołanie, słałowac, a więc nieblich nie polozyl żadnych załug, lecz, przeciwnie, sokołozil bezustannie sprawom powołania.

Otoż w związku z tem nastąpiła się płaćcie, czy nie byłoby lepiej, gdyby zamiast anonimowych autorów, opowiadających na temat powstania górnośląskiego i wojny, którym nie uwrzycał nawet 90-procentowy esnafor, zabrali gus ludzie, którzy bezpośrednio ujęli w powstaniu i ujęli dobrze sro szczerzeli. Np. w redakcji Expressa nieblich p. Łańcuch, który, godząc sokoł powstali śląskich służył w II-ym oddziale i brał udział w walkach o wolność śląska. Przecież p. Łańcuch mógłby dużo, bardzo dużo opowiedzieć o tej sprawie ciekawych rzeczy, a gdyby czerpł znajomości, to jest jeszcze w Zagłębiu sro obok, którzy chętnie p. H. to sro przypominają, a także, sła, aby w nowo, leżące powstania, zostały tak ważne fakty i okoliczności.

W ZBIORKA NA DAR NARODOWY W CZELADZI.

Onegdaj w Magistrate eradzkiem odbyło się likwidacyjne zebranie zbiórki na Dar Narodowy. Zbiórka uł. dnia 17.04.44, za sprzeczad nalepek, chorągiewek i żetonów 379.80. Wobec 356.44. Brak jeszcze jest listek. Trzeba dodać, że wynik ten należy zadowolnić N. O. N. w Czeldzi i na Saturem, który przeprowadził sprzeczad nalepek, żetonów i chorągiewek.

X ZARZAD STRAŻY OGNIOWEJ W CZELADZI.

Do zarządu ochotniczej straży pożarnej w Czeldzi, którego skład podwalimś wczoraj, wchodził p. inż. Gajbion, przewodniczący, kołeczni Saturn.

X W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ ROKU KŁADU JAZDY POCIAGÓW NA CZELADZI.

Wobec 356.44. Brak jeszcze jest listek. Trzeba dodać, że wynik ten należy zadowolnić N. O. N. w Czeldzi i na Saturem, który przeprowadził sprzeczad nalepek, żetonów i chorągiewek.

X ZARZAD STRAŻY OGNIOWEJ W CZELADZI.

Do zarządu ochotniczej straży pożarnej w Czeldzi, którego skład podwalimś wczoraj, wchodził p. inż. Gajbion, przewodniczący, kołeczni Saturn.

W budownictwie zachodniem wchodzi w zastosowanie klatka schodowa, stanowiąca jednolity odlew betonowy.

W NIWCE.

— Tego właśnie człowieka szukam...

Kronika Zawiercia.

JA TO JEST Z KONCESJAMI! W trzecim sporze koncesyjnym otrzymało kilkunastu ludzi za rekompensację dla Polski. Obecnie z wiarogodnego źródła informujemy, iż koncesjonariusze koncesji na węgiel oddali w ręce Żelazki zupełnie niepotrzebne, sami zaś zajmują się innymi interesami. Wywołuje to zrozumiałe zgroźenie. Wielu bowiem jest żołnierzy zasłużonych, byłych żołnierzy zawiasta, którzy cierpią biedę, a nie ujemna jest nigdzie o zapłatę za węgiel. Handel koncesjami, jako wyrocznia przetrwania, powinien być bezwzględnie zabroniony.

MADRY POLAK PO SZKODZIE. Nawet w Jaworzniku. Mieszkańcy wsi Jaworznik, gm. Żarki, nie mieli odpowiedniego lokalu na szkołę. Przyjeżdżali im wtedy z pomocą p. Karol Zdobych, wynajmując dla szkoły pomieszczenie w starej gorzelni, znajdującą się podwórzu wsi, za sumę 11000 zł. na lat 5. Potrzebną sumę gmina uzyskała jako pożyczkę z Komunalnej Kasy oszczędności, co nie sprawiło zbyt wielkiej trudności, gdy się zwąży, że p. Zdobych jest członkiem wydziału powiatowego. Teraz dopiero mieszkańcy Jaworznika płacą sobie w brodę. Ponieważ wytrzymała bowiem, że za 11000 zł. przy odrobieniu własnej pracy, mogłaby mieć własny budynek nie gdzieś na wygnaniu, ale we wsi.

X Z KROMOŁOWA. Władza naszego starego miasteczka, p. wójt Kwapisz, tak dawno potrafiła obchodzić Święta naszego 3 Maja, że wśród mieszkańców Kromolowa musieli to wzbudzić niechęć, iż p. wójt sobie święło lekceważy. Wiadomo, że urząd gminy otrzymał polecenie ze starostwa, aby zająć się zorganizowaniem obchodu. P. wójt nie zeprosił do komitetu ani jednej z miejscowych organizacji, nie zgościł oświeconych ludzi w pracy społecznej. Poza p. kierownikiem szkoły i p. wójtem członkami komitetu byli sami bliźni krewni wójtów. Ten familijny komitet nie nie zrobił, nie poprosił nawet kś. proboszcza o nabożeństwo, nie powiadomili mieszkańców o swoim programie, nie urządzili nawet kwiaty na obchód. Dopiero w ostatniej chwili straż kromolowska z przybyłymi strażnikami okolicznymi po nabożeństwie odbyła pochód. Ale to dla uczczenia Święta narodowego zamalo.

X ROCZNICA KANIOWA. Celem uczczenia rocznicy bitwy pod Kaniowem tuższą placówką Związku Hallerczyków urządził w dniu 11 bm. o godz. 8 wiecz. uroczystą wieczornicę w swojej siedzibie.

X Z SIEWIERZA. Tegoroczny obchód 5 Maja zgromadził zrana o godz. 9 liczną rzeszę w kościele parafialnym oraz wszystkie szkoły, straż z Siewierza i Żelazki z orkiestrami. Kolo podoficerów rez. Kolo gospodyni i wiele innych. Po nabożeństwie uformował się pochód.

Na rynku przemówienia wygłosili p. Żurek, malarz, i k. wykazując Wierba, który część swego przemówienia poświęcił rocznicy powstania śląskiego. Po okrzyku na cześć Raptelii Polskiej

Chłopski parowiec „Teh-Koo” został podczas przejazdu do Yangszou zniszczony przez eksplozję. Jeden z pasażerów rannych, przez nieostrożność niedopałek papierosa między skrzynię z siarką. Za chwilę gwałtowna eksplozja wstrząsnęła okretem. 300 pasażerów zgineło wśród straszliwych cierpień. I góry sławny kadłub parowca po eksplozji. U dołu wyważone zabitych na żonki przybrzeżne.

Sprawa o oszczerstwo przeciw p. Aleksandrowi Masłowskiemu.

Oszczerstwo jest dość popularnym środkiem stosowanym w środowisku walki i załatwiania różnych spraw osobistych. Doświadczył tego na sobie stary działacz socjalistyczny p. Aleksander Masłowski.

Przed sądem grodzkim w Zawierciu rozstrząsała się sprawa, która spowodowała na sąle sądową wielą ciekawych. P. Masłowski oskarżył znajomego ze swego śmieszego listu, ostentownego w pewnym piśmie satyrycznym, p. Łukaszka Spęga, że ten w obecności kilkudziesięciu osób zarzucał p. Masłowskiemu czyny haniebne, mianowicie, że p. M. wydany został z Kasy chorych za malwersację, przy zakupie elony i siarna, oraz nazwał go złodziejem. Z znaną liczną świadków, wezwanych na rozprawę sądową, wynika, iż pp. Masłowski, Gajek

i inni, jako radni, byli przeciwni budowie ulicy Rolniczej, które znowu potrzebna była Spęga, gdyż wskutek przeprowadzenia tej ulicy grunty Spęga uzyskałyby znacznie na wartości. Meczając się za to, Spęga w obecności około 150 osób, postawił M. wy mienione wyżej zarzuty.

Oskarżony przyznał, iż żołnierzem było przede wszystkim, jako b. pracownika Kasy chorych, dochodzącego o malwersację, sprawa jednak została przez władzę sądowną umorzona. Oskarżony Spęga do winy się nie przyznał, mimo że świadkowie zeznali, iż Spęga zarzucał publicznie słał. Sąd skazał Łukaszka Spęga na 2 tygodnie aresztu, zapłacenie opłat sądowych i kosztów postępowania.

Będzie to niewątpliwie nauką dla wielu.

Kronika Olkuska.

X 5 MAJ W SKALE. Przy pięknej pogodzie uroczystość Trzeciego Maja w Skale miała przebieg imponujący. O 8 rano z wielką strażnością odezwała się pułkownika, zaś o godz. 7.30 pułkownika pułkownika. Bielecki odprawił uroczyste nabożeństwo, po którym rozwinął się pochód z udziałem przedstawicieli gminy, flady gminnej, Związku młodzieży polskiej, bractwem św. Anny, cechami, Kola kobiet, Zw. młodych, Zw. podoficerów rezerwy, Strzelca i tłumy publiczności. Na rynku okolicznościowe przemówienie o znaczeniu Konstytucji wygłosił dr. Kosiński. Po południu odbyła się akademja, a wieczorem zabawa taneczna. Do komitetu obchodu należeli przedstawiciele wszystkich organizacji i z różnymi postulatami politycznymi.

X WYCIECZKA AUTOMOBILISTÓW. Włoskich na grób pułk. Nulio w Olkuszu, zapowiadano na 5 bm. została odwołana na czwartek r. Blizy terminu będzie podany.

X PIERWSZE JASKÓŁKI. Dzięki niastalnej pogodzie, w dniu 4 bm. przybyła do Olkusza pierwsza wycieczka szkolna z Krolewskiej Huty, która udala się przez dolinę Ojową. Rozpoczął się również ruch wycieczkowy autami do Ojowej, w ub. niedzielę przybyło około 30 aut z Krakowa i Śląska z wycieczkowcami.

X OGÓLNE ZBIROZENIE ODBIJA SIĘ NA ORGANIZACJACH. SPOŁECZNY. Stanowił nad wzrastającą uciążliwymi pracownikami prywatnymi, jak również redukcję pensji zarówno urzędników państwowych, jak i prywatnych odbija się w dużym stopniu na organizacjach społecznych. Ofiarności urzędnika takiego czy innego w Olkuszu jest duża, tak, że różne instytucje społeczne jak PCK, LOPP, Towarzystwo oświeceniowe i inne wiele zawlekają temu odwołaniu społeczeństwa. Obecnie z powodu ogólnej deprecji i zubożenia urzędników, ofiarność ta musiała zmaleć, jak słyszymy, spór urzędników po ostatniej redukcji pensji zerwało się do odnowy organizacji o wykreślenie ich z list członkowskich.

X OFIARNOSĆ URZĘDNIKÓW FABR. „OLKUSZ”. Przy ostatniej wypłacie poborów miesięcznych urzędników fabryki „Olkuś”, zapotąający na posadach, zeznali ogólnie, iż są na razowych kolegow, którym pomagali obecnie się wycofać. Niech ten piękny obraz koleżeńskości pomocy przekona ap. Wesołemu, że los wyrzuczonych na bruk nie pozostanie obcym dla kolegow.

Popierajcie L. O. P. P.

ANASTAZJA DREWNOWSKA

CZATY.

POWIEŚĆ.

84)

Blizsza inspekcja probowego aparatu dźwiękowego. Odkryto stos senników, poduszki i derek, złożonych w kacie pod ścianą. Nadto zapas konserw mięsnych i owocowych i sucharów. W piekarni, stajni koniowej i mieszni w szufladach cały arsenik, kalkulem, rezerwów z dużym zapasem nabo, granatów ręcznych i dynamitu. Nie brakło również wszelkiego rodzaju narzędzi ślusarskich. Ogólne uduśmienie wywołało projekt filmowy.

— Do czego im to mogło służyć? — zastanawiał się komisarz. — Oho, ta! Patrzcie, jakos niewiasta z kwiatami we włosach!

— Teraz rozmieniam. To była pani Sielacha chodząca nocami po parku — zaśmiał się pan Felek. — A to dopiero spytacie!

Jeden z agentów wskazał ręką poczki ustawione we framuże zamurowanego z zewnątrz okna.

— Rzekiety — rzekł. — A to cała balenja jakichś chemikaliów i... reflektor, czy coś w tym rodzaju.

Szkoda, żeśmy tu nikogo nie nakryli — zauważył drugi.

— Jedno mnie zastanawia — rzekł Ałkowski — czemu oni nie oddychali. Mówili tu do siebie

chwile, a zaczyna mi się robić duszno.

— Musi tu być jakieś urządzenie, umożliwiające dostęp powietrza z zewnątrz — odpowiedział komisarz. — Szukajmy.

I okazało się, że to się nie mylił. W kącie ostatniego pokoju od tyłu domu, mieścił się w podłodze niewielkie dziurki, przykryte dywanem i zastawione ciężkim fotelom. Z drzewce tych, które je podnosiło, wionął podmuch świeżego powietrza.

— O, o, o, o! — wyrażało się z ust zebranych.

Pan Felek nie posiadał się z podniecenia. Pierwszy skończył w wąski otwór i znalazł w czołowej głębi. Jama, wybita fundamentach i wykopana krętowno w ziemi, miała na sklepienie potężne koźle drewna i nie kończyła się żadnym wyjściem. Ale okazało się, że łatwo było, w razie potrzeby, wydostać się z niej nawiąłem przez szpary między komnatami.

— Nadzwyczajnie urządzenie — rzekł komisarz, gdy znalazł się z powrotem w pokoju. — Iylko, gdzie są te lupy, o których pan wspominał, panie Majewski? — zwrócił się do pana Feleka.

— Rzeczywiście! — wykrzyknął młodzieniec.

Długo i drobiazgowo poszukiwania nie dały jednak żadnego rezultatu. Opukano sumienie podłogi, ściany i sufity trzech pokoi, obejrzano wszystkie meble.

— Panikrew! — rzekł pan Felek, ociecając chustką spódnice czoła. — Gdzie oni to schowali? Chyba, że gdzieś w chodniku za belą na.

— Nie sądzę — rzekł komisarz. — Ale musimy wszystko przetrząsnąć.

Poszukiwania trwały przeszło dwie godziny.

Obešli ponownie chodnik i wrócili — z przerwami rekami. — W końcu pan Felek wyraził przypuszczenie, że lupy mogły być schowane w „wentylatorze”.

— Zdobę — rzekł, skacząc w otwór.

Za nim zeszli dwaj agenci. Latarka elektryczna oświetliła ponownie opuszczając się ścianki jamy. Tuż przy dnie widniał pas suchego, żółtego piasku, nad którym czerniała się ogrodowa ziemia, przetrkana kornkami.

Pan Felek ukląkł i zaczął zagłębiać wół ręce, to tu, to tam.

Panie metody, ostróżnie, bo nam się park zawali nad głowę, jeżeli nie jeden z agentów.

Druga pościel za przykładem Feleka.

Po chwili z otworu w podłodze rozległ się głos komisarza:

— Hej, tam, krety, nie?

— Jesi! — wrzasnął triumfalnie młodzieniec.

— Miałem nos, psakrew!

W jamie zrobił się tłok. Pan Felek wykopuł z piasku aluminiową, hemistyczną zambukcją pułkową, za nią dynamit, trzecią, czwartą i... drzewinę.

Gdy okazało się, że już więcej niema, wyszli wszyscy nawzajem do pokoju.

— Później się to otworzy — rzekł komisarz. — Teraz chodźmy.

Wrócili tą drogą, którą przyszli, wyminując przypuszczenia i domysły.

— Bardzo sprytnie się urządzili — rzekł komisarz. — Wspaniała kryjówka. Tu byli absolutnie bezpieczni.

— Co za on? — zapytał Ałkowski.

